

Regeringen og Venstres rammeaftale om vækstpakken

Danske Universiteter noterer sig med tilfredshed, at regeringen og Venstre inkluderer universiteterne og deres aktiviteter i den fremlagte rammeaftale om en vækstplan. Det er et tegn på, at man fra politisk hold anerkender universiteternes centrale rolle i skabelsen af dansk vækst på kort og lang sigt. Vi er en del af løsningen.

Inden forhandlingerne med de øvrige partier går i gang, vil Danske Universiteter gerne opsummere sine holdninger til en række af punkterne. Flere af holdningerne er allerede formidlet til offentligheden, men vi har fundet det fornuftigt at samle op inden forhandlingerne.

Uddannelse

Forslag 77: Øget brug af dimensionering

Danske Universiteter arbejder på en fælles og koordineret proces vedrørende dimensionering af uddannelser med længerevarende ledighedsudfordringer. Til dette formål samarbejder Danske Universiteter med Uddannelsesministeriet, der vil stille de nødvendige data på enkeltuddannelser til rådighed via Danmarks Statistik.

En indsats i forhold til uddannelsesdimensionering bør finde sted tæt på det enkelte uddannelsesmiljø med tilhørende aftagerpanel. Herefter kan indsatsen koordineres gennem Danske Universiteter, således at nedskæring ved en institution ikke modsvarer af en tilsvarende forøgelse ved en anden institution. Det er dette projekt, Danske Universiteter har sat i værk med henblik på at beskære optaget på ledighedsudfordrede uddannelser fra og med 2015.

Danske Universiteter vil henstille til, at man giver universiteterne ansvaret for at varetage en kvalificeret dimensionering. Det vil ikke være hensigtsmæssigt at lave en statslig dimensionering, der vil være afkoblet fra både fagmiljøer og aftagerpaneler. Samtidig vil en statslig indgriben flytte ansvar og handlingspligt væk fra universiteterne og dermed underminere grundlaget for universiteternes egne initiativer.

Hvis man fra politisk hold ønsker at følge med i dimensioneringsindsatsen og dennes konsekvenser, så redegør universiteterne gerne for deres indsatser hver især, ligesom Danske Universiteter kan formidle et samlet overblik. Dette kan eksempelvis indgå i de årlige møder mellem Danske Universiteter og Folketingets udvalg for forskning og uddannelse.

- Danske Universiteter foreslår, at dimensioneringsindsatsen varetages af universiteterne og lægger op til en dialog med Folketinget om resultaterne af indsatsen.

Forslag 79. Gennemsigtighed i den enkeltes uddannelsesvalg:

Danske Universiteter støtter til fulde, at studiesøgende kan få de oplysninger, de har brug for i deres studievalg. Netop derfor tager universiteterne blandt andet rundt til gymnasier for at oplyse om uddannelserne, der afholdes åbent hus osv.

En vigtig del af informationen vedrører tiden efter uddannelsen, dvs. på arbejdsmarkedet. Her har de studerende kunnet finde nogle data på Uddannelsesguiden.dk, men universiteterne ønsker en styrkelse af indsatsen.

Netop derfor foreslog Danske Universiteter og Akademikerne i publikationen "Flere dimittender til den private sektor" fra december 2013, at vi skal "*...blive bedre til at anvende de mange oplysninger, som universiteter, virksomheder og borgere indberetter til Danmarks Statistik og ministerier.*" Forslaget er, at der fra centralt hold skabes en bedre formidling af de eksisterende og nyeste oplysninger om beskæftigelsen for de enkelte videregående uddannelser. Optimalt set bør det give oplysninger som blandt andet belyser lønudvikling, ledighedsperioder, brancheskift mv. fordelt på uddannelse, køn, dimittendalder, geografi mv.

- Danske Universiteter foreslår, at Uddannelsesministeriet i samarbejde med universiteterne og Danmarks Statistik om at levere relevante data til de studiesøgende.

Forslag 80. Et bæredygtigt antal uddannelser

Antallet af uddannelser er blevet et varmt emne. Desværre blandes antallet af uddannelser og antallet af udbud ofte sammen. Når Uddannelsesministeriet nævner tallet 1.500, så er der reelt tale om udbud fra alle videregående uddannelsesinstitutioner i hele landet – og man har talt både bachelorudbud og kandidatudbud med.

En sådan optælling kan meget let blive misvisende. Ser man på udvalget af pizzaer i en gennemsnitlig provinsby opgjort efter denne optællingsmetode, så vil det også meget let løbe op i et meget højt tal. Alligevel kan kunderne jo sædvanligvis godt overskue udbuddet og vælge, hvad de vil have. Man skal også være opmærksom på, at en regionalpolitisk dagsorden tilskriver, at der er grænser for hvor meget man kan samle uddannelser på færre institutioner. Derfor skal man ikke lade sig forblinde af antallet i sig selv.

Når det er sagt, så kan Danske Universiteter håbe på, at overgangen til institutionsakkreditering kan følges af nogle mindre stramme regler for, hvad der tæller som "et nyt udbud". Det bør være lettere at lave forskellige spor inden for den samme uddannelse uden at de skal tælle som selvstændige udbud (sådan som sagen har været under uddannelsesakkreditering). Hvis der bliver muligt med forskellige "spor" under en uddannelse, så kan flere udbud samles og man kan skabe mere overskuelighed uden at ødelægge systemets fleksible mulighed for at tilpasse uddannelsesudbuddet til det løbende arbejdsmarkedsbehov.

Danske Universiteter finder det naturligt, at universiteterne har en løbende dialog med ministeriet og Folketinget om de uddannelser, der udbydes – herunder antallet. Til gengæld finder Danske Universiteter det ikke meningsfuldt, hvis antallet af udbud skal styres fra ministeriet på baggrund af kvoter eller lignende. Det vil sætte en kæp i hjulet for udviklingen af uddannelser, der retter sig mod arbejdsmarkedets konstant skiftende behov.

- Danske Universiteter foreslår, at antallet af udbud af uddannelser tilpasses gennem mere fleksible rammer for at lave "spor" under en given uddannelse.

Forskning

Forslag 86: Anvendelse af FØP/fleks-provenu til Danmarks Innovationsfond

Forslaget om anvendelse af FØP/fleks-provenu går i sin substans ud på, at man flytter provenuet fra reformen af førtidspension og fleksjobordningen til Danmarks Innovationsfond. Det må antages, at den mere konkrete anvendelse svarer til uddybelsen i regeringens vækststudspil. Således forventes pengene anvendt til samfundspartner-skaber.

Danske Universiteter finder, at disse samfundspartnerskaber kan have positive elementer, men at de med fordel kan defineres med større fokus på forskning, at de bør være mere langsigtede end hidtil og at man i højere grad bør satse på bottum-up-processer i udvælgelsen af partnerskaber.

- Danske Universiteter foreslår, at nye samfundspartnerskaber bliver mere forskningsfokuserede, langsigtede og udvælges efter en bottum-up-proces.

Forslag 87: Tilførsel af 3 mia. kr. til Danmarks Grundforskningsfond

Danmarks Grundforskningsfond har spillet en central rolle i at fremme excellent forskning i Danmark og har på den måde medvirket til at fastholde Danmarks ry som et af verdens førende forskningslande.

Danske Universiteter støtter derfor til fulde realiseringen af regeringens og Venstres forslag om at tilføre Danmarks Grundforskningsfond nye midler svarende til 3 mia. kr. Dette er tidligere meddelt i en pressemeddelelse af 5. maj 2014.

- Danske Universiteter støtter videreførelsen af Danmarks Grundforskningsfonds initiativer gennem en tilførsel af 3 mia. kr.

PSO-afgiften

Der er i rammeaftalen lagt op til en betydelig reduktion af PSO-afgiften, og det er uddybet, at besparelsen i hvert fald vil medføre, at en havvindmøllepark udskydes fra 2020 til 2022. Denne del af rammeaftalen har Danske Universiteter ikke kommentarer til.

Til gengæld er det uklart, om besparelsen også kommer til at berøre den del af PSO-midlerne, der – ifølge Energinet.dk – anvendes til forskning i bæredygtig energi. En sådan implementering af besparelsen vil være uheldig for Danmarks langsigtede energiomstilling og rollen som et førende land på dette forskningsfelt.

- Danske Universiteter vil opfordre til, at reduktionen af PSO-afgiften ikke medfører en reduceret satsning på forskning i bæredygtig energi.